

CZY BÓG PRZYCHODZI TYLKO PRZEZ SAKRAMENTY?

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ◆ ukazanie sakramentaliów jako znaków, które pomagają odważnie i bez skrępowania wyznawać wiarę;
- ◆ pogłębienie wiedzy na temat sakramentaliów i tradycji związanych z błogosławieniem przedmiotów z racji wspomnienia świętych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ◆ wyjaśnia, czym są sakramenty, a czym sakramentalia;
- ◆ podaje rodzaje sakramentaliów;
- ◆ wyjaśnia, kto może błogosławić przedmioty i dokonywać egzorcyzmu;
- ◆ uzasadnia konieczność posługiwania się sakramentaliami.

Wartości

- ◆ dbałość o rozwój własnej wiary;
- ◆ świadectwo wiary przez znaki i gesty religijne;
- ◆ pogłębianie więzi z Chrystusem i świętymi przez używanie sakramentaliów.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Nauczyciel prezentuje uczniom różne dewocjalia i przedmioty religijne: krzyż, różaniec, szkaplerz, cudowny medalik, medalik św. Benedykta. Dodatkowo może pokazać ampułkę z wodą święconą, ilustracje przedstawiające błogosławieństwo pokarmów na stół wielkanocny, błogosławieństwo pojazdów itp. Następnie zadaje uczniom pytania: Po co nam to wszystko? Do czego potrzebne nam są te przedmioty i gesty?

Podsumowanie: prezentowane przedmioty nie są chrześcijańskimi amuletami, przedmiotami magicznymi, które mają przynosić szczęście. Są to ustanowione przez Kościół znaki, które nazywane są sakramentaliami. Pomagają wyznawać

wiarę, ubogacając życie duchowe, uświęcając codzienność, przypominają o stałej obecności Boga w życiu człowieka.

„**Krzyże, krzyżyki, ikony, medaliki, różańce, wizerunki świętych, relikwie** różnego stopnia, jak choćby ukryty w obrazku kawałek sutanny Jana Pawła II, czy materiału, który dotknął ciała jakiegoś świętego – to nie «amulety», ale konkretne znaki, które mają przemawiać do naszej wyobraźni i ożywiać naszą pamięć o Bogu wśród codziennych zajęć, «prowokując» nas do krótkiej chociaż modlitwy”.

<https://pl.aleteia.org/2017/07/24/co-to-sa-sakramentalia-odkryj-wielka-pomoc-w-przezywaniu-codziennosci-z-bogiem/> (dostęp: 25.05.2021).

Rozwinięcie tematu

Metoda – praca z podręcznikiem. Nauczyciel dzieli uczniów na 5 grup i każdej przydziela zadanie:

1. Różnice między sakramentami a sakramentaliami.
2. Co to są błogosławieństwa, kogo lub czego dotyczą?
3. Błogosławieństwa związane z kultem świętych.
4. Co to są egzorcyzmy, kto i kiedy może je sprawować?
5. Skąd się bierze woda święcona i kiedy należy jej używać?

Uczniowie udzielają odpowiedzi w oparciu o tekst w podręczniku.

Podsumowanie: „W naszym życiu nie ma podziału na «religijne» i «świeckie», na *sacrum* i *profanum*. Bóg pragnie przenikać i przemieniać swoją łaską wszystkie momenty naszego życia i wszystkie wymiary naszej egzystencji. Właściwie niemal każde godziwe użycie rzeczy materialnych i każda godziwa ludzka czynność mogą być formą sakramentalium – służyć uświęcaniu człowieka i uwielbieniu Boga.

Jeśli żyję z Chrystusem, jeśli do Niego należę, to wszystkie moje działania, gesty, wszystko, co robię, ma być uświęcone Jego łaską i służyć mi do pogłębiania mojej więzi z Bogiem. Modlitwa towarzysząca konkretnym znakom, gestom, czynnościom czy posługiwaniu się przedmiotami pobożności pozwala nam zanurzać różne sfery naszych aktywności w oceanie Bożej łaski, która w ten sposób przenika całe nasze życie”.

<https://pl.aleteia.org/2017/07/24/co-to-sa-sakramentalia-odkryj-wielka-pomoc-w-przezywaniu-codziennosci-z-bogiem/> (dostęp: 25.05.2021).

Zakończenie

Sakramentalia mają wzbogacać nasze duchowe życie, nie są dla niego zagrożeniem. Zostały powołane przez Kościół, aby pogłębiać naszą relację z Chrystusem i aby nam pomagać w uświęcaniu codzienności, nawet tych jej elementów, które wydają się najprostsze i najbardziej powszechne. Sakramentalia są pochodną

sakramentów i pomagają dostrzegać i przyjmować Bożą łaskę w naszej codzienności. Jeśli używamy ich z wiarą, sakramentalia są w stanie odsuwać od nas duchowe niebezpieczeństwa i inspirują nas do świętego życia.

Na podst. <https://pl.aleteia.org/2018/11/30/9-najbardziej-tradycyjnych-i-najpopularniejszych-sakramentaliow-kosciola-katolickiego/> (dostęp: 25.05.2021)

Notatka

Uczniowie zapisują definicję sakramentaliów z podręcznika.

„Święte znaki ustanowione przez Kościół dla uświęcenia pewnych posług w Kościele, okoliczności życia chrześcijańskiego, a także użytkowania rzeczy potrzebnych człowiekowi, nazywa się **sakramentaliami**. Zawsze zawierają one modlitwę, której często towarzyszy znak krzyża i inny określony znak, np. pokropienie wodą święconą”.

Korelacja z edukacją szkolną

- ◆ wychowanie do życia w rodzinie – wychowawcza funkcja rodziny;
- ◆ historia – znaczenie wiary i kultu religijnego dla podtrzymania świadomości narodowej.

Inne możliwości realizacji

Metoda – plakat. Nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy. Jedna z nich robi plakat przedstawiający sakramenty, druga grupa wykonuje plakat prezentujący sakramentalia. Po zrobieniu plakatów uczniowie prezentują swoje prace i wskazują różnice między sakramentami a sakramentaliami.